

HLAVICE	Kód obce: 561657
<p>Základní údaje: Rozloha: 827 ha Nadmořská výška: 365 m n. m. (288 – 419) Počet obyvatel: 231 (k 31. 12. 2023)</p> <p>Základní sídelní jednotky: Lesnovek, Hlavice, Končiny, Vápno Místní části: Doleček, Hlavice, Lesnovek, Vápno Katastrální území: Hlavice, Vápno</p> <p>Poloha a příslušnost ke správním úřadům Obec leží v JZ části ORP Liberec. Sousedí s obcemi Cetenov, Všelibice v ORP Liberec, s obcí Ralsko v ORP Česká Lípa a s obcí Strážiště v ORP Mnichovo Hradiště</p> <p>Pověřený obecní úřad: Český Dub Stavební úřad: Český Dub</p>	

Charakteristika obce a základní uspořádání území

- Základní charakteristika obce: území obce je plošně poměrně malé z JV a Z ohraničené hlubokými malebnými údolími toků Malá Mohelka a Zábrdka. Střed území je tvořen bezlesými náhorními plošinami ve formě luk a polí rozbrázděných menšími údolími. V údolí říčky Zábrdky a v Lesnovku se nacházejí významné zdroje pitné vody.
- Kategorizace obce: malá obec venkovského charakteru
- Sídelní typ (typologie osídlení): rozptýlené osídlení tvořené původně 4 samostatnými sídly. Větší sídla Hlavice a Lesnovek jsou shlukové nelokační vsi, Vápno je typem ulicové nelokační vsi.
- Charakter zástavby: rozptýlená zástavba rodinných domů, chalup a statků se soustředěnou zástavbou v Hlavici, kde se také nachází bytové domy a větší budovy občanského vybavení (kostel, škola)
- Funkční uspořádání sídla: převažující funkcí je bydlení individuálního charakteru v rodinných a rekreačních domech s přidruženou drobnou výrobou a službami

Postavení obce v osídlení a širší vztahy

- Postavení obce v osídlení: v rámci Libereckého kraje (ZÚR LK 2024) je obcí ostatní (nestřediskovou)
- Spádovost obce: za základní občanskou vybaveností do Všelibic, Českého Dubu, Mnichova Hradiště za vyšší občanskou vybaveností a za prací do Liberce a Mladé Boleslavi
- Obec neleží v žádné rozvojové ose ani oblasti republikového nebo krajského významu
- V rámci zpracování ZÚR Libereckého kraje byla obec zařazena do turistické oblasti Lužické hory – Ještědský hřbet, podoblasti Ještěd a Podještědí.
- Účast v mikroregionech: dobrovolný svazek obcí Podještědí, regionální sdružení Euroregion Nisa

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Geologie a geomorfologie

- Z regionálně geologického hlediska náleží zájmové území jednotce Česká křídová pánev v jizerském vývoji. Převažujícími horninami jsou vápenito-jílovité pískovce překryté sprašemi a sprašovými hlínami a nivními sedimenty z období kvartéru
- Obec leží v jihovýchodní části geomorfologického celku Ralská pahorkatina, podcelku Zákupská pahorkatina (okrsku Kotelská vrchovina), jižní část obce pak v celku Jičínská pahorkatina soustava Česká tabule.

Hydrologie a klimatologie

- Oblast zájmového území je rozdělena do 2 povodí 4. řádu: SZ část - Zábrdka, ostatní území – Malá Mohelka vše v povodí Jizery.
- V území jsou jen drobné vodní nádrže
- Celé řešené území leží v chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída.
- Zájmové území náleží ke klimatické oblasti MT 7 region mírně teplý, vlhký, vrchovinný.
- Oba katastry obce jsou zařazeny do zranitelné oblasti

Kvalita životního prostředí

- Kvalita životního prostředí je obecně dobrá, v území se nenachází skládky ani spalovny odpadů,
- V obci nejsou černé skládky, odpadové hospodářství – separace odpadu a svoz nebezpečného odpadu je v obci zajištěno.
- Oblast je zařazena do nízkého až přechodného rizika pronikání radonu

Ochrana přírody a krajiny

- Dle biogeografického členění ČR (Culek, 1994) náleží řešené území do biogeografické podprovincie Hercynské. Řešené území tvoří součást bioregionu 1.34 Ralský a biochory: 4BE, 4BW a 4UF.
- Na území obce se nevyskytují velkoplošná ani maloplošná zvláště chráněná území.
- hlavní osu územního systému ekologické stability (ÚSES) tvoří biokoridory vedoucí v údolích hlavních toků - údolí říčky Zábrdky: regionální biokoridory RK663 RK 664, údolí Malé Mohelky: lokální biokoridory. Uvedené biokoridory propojují regionální biocentrum RC1794 a 5 lokálních biocenter. ÚSES je schválen ve vydaném územním plánu.
- Krajinný ráz:
 - území obce spadá do oblasti krajinného rázu (ObKR): 10 – Českodubsko-Hodkovicko, místa krajinného rázu (MKR): 10-2 Údolí Zábrdky a 10-3 Údolí Malé Mohelky –
 - Krajinný okrsek: 10-b Údolí Zábrdky, 10-c Údolí Malé Mohelky
- Zhruba 40 % území patří do území s vysokým stupněm ochrany krajinného rázu (I.), zbylá část do území se zvýšeným stupněm ochrany krajinného rázu (II.)

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Sociodemografické podmínky

- Počet obyvatel v posledních letech stabilizován

Stav ke dni	31. 12. 2013	31. 12. 2016	31. 12. 2019	31. 12. 2021	31. 12. 2023
Počet obyvatel	233	229	232	222	231

- Trend stárnutí populace
trvale bydlící + saldo vyjížďky + objekty k rekreaci (obložnost 4) + lůžka (ubytovací zařízení)
231 - 65 + 37 x 4 + 109 = 423
Počet trvale bydlících.....zdroj ČSÚ (údaj z roku 2023)
Saldo vyjížďky.....zdroj SLDB 2021
Objekty k rekreaci.....zdroj RÚIAN 2024 (stavby pro rodinnou rekreaci nad 60 m²)
Počet lůžek.....zdroj mapy.cz, booking.com (2024)

Soudržnost obyvatel

spolky - Sbor dobrovolných hasičů Hlavice a Vápno

- Myslivecký spolek Hlavice
- Sportovní klub Hlavice
- Římskokatolická farnost Hlavice
- Statek o.s. – organizace dětských táborů a pomoc sociálně slabším

kulturní akce - Hlavická pouť, hasičský ples, Josefovská zábava, Poslední leč

Veřejné občanské vybavení

- Obec disponuje základním občanským vybavením: mateřská a základní škola (1. stupeň), restaurace se společenským sálem, restaurace a penzion U Melicharů, pojízdná prodejna ze Všelibic, letní scéna (Hlavická pouť), zařízení sportu – fotbalové hřiště, tenisové kurty, tělocvična
- Zařízení cestovního ruchu: několik ubytovacích zařízení
 - o Dům jógy Hlavice (59 lůžek)
 - o Podhlavický mlýn (20 lůžek)
 - o Ubytování ve sportovním areálu – letní soustředění (cca 30 lůžek)
 - o Chata Lesnovek
- Za občanskou vybaveností se dojíždí zejména do:
 - o Českého Dubu - ZŠ, policie ČR, stavební úřad, matrika, základní zdravotní péče, obchody
 - o Všelibice – pošta, obchod
 - o Mnichova Hradiště – ZŠ, SŠ, obchody
 - o Liberec – vyšší občanská vybavenost – SŠ a VŠ, úřady, obchody, kultura, nemocnice

Památková péče a kulturně-historické hodnoty

- V území obce se nachází 5 nemovitých kulturních památek, z nichž nejvýznamnější je Kostel sv. Linharta s areálem a sochou sv. Linharta v Hlavici

číslo rejstříku	nemovitá kulturní památka	umístění v obci
26169/5-4277	kostel sv. Linharta s areálem (farou)	Hlavice
16710/5-4278	socha sv. Jana Nepomuckého	Hlavice

číslo rejstříku	nemovitá kulturní památka	umístění v obci
27586/5-4279	kříž	<i>Hlavice, při místní komunikaci Z od návsi</i>
35619/5-4280	socha Panny Marie	<i>Lesnovek</i>
14184/5-4281	kamenný kříž	<i>Lesnovek, při čp. 21</i>

- Architektonicky významnými objekty jsou: kaplička ve Vápně, kamenný kříž v údolí Malé Mohelky a roubené chalupy v Lesnovku
- Dochovanost historických krajinných struktur – více než 3/4 území zařazeno do území s částečně dochovanou krajinnou strukturou (B) – údolí Zábrdky a oblast Těšnova
- Sídlo Lesnovek bylo zařazeno do oblastí s dochovanou urbanistickou strukturou a oblastí harmonie sídla a krajinného rámce

Bezpečnost

- V řešeném území se nenacházejí objekty významné pro obranu státu. Riziko představují mimořádné události vzniklé působením přírodních sil (zátopy a povodně).
- Nejbližší obvodní oddělení Policie ČR je v Českém Dubu.

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Dopravní infrastruktura

- Řešené území je položeno mimo hlavní silniční trasy. Základní komunikační kostra je tvořena sítí silnic III. třídy: III/26817 (severojižní dopravní osa území), III/2774, doplněná místními komunikacemi
- Komunikace III/26817 a III/2774 jsou důležité z hlediska vazeb na okolní obce a dopravního spojení do center dojížděky (Mnichovo Hradiště, Český Dub – Liberec).
- V území obce se nenachází železniční trať. Nejbližší železniční zastávka je v Mnichově Hradišti na železniční trati Mladá Boleslav - Turnov.
- Územím prochází cyklotrasa T3048 (Podhora -Svijany – Ploukonice). Obcí vede modře značená turistická trasa (Čertova zeď, Hlavice, Mohelnice nad Jizerou).

Technická infrastruktura

- Obec má vybudován veřejný vodovod, na který jsou napojena všechna sídla kromě osady Končiny. Vodovod je dotován ze zdroje oblastního vodovodu vrt Lesnovek, provozovatelem jsou SČVK. V končinách je místní vodovod poháněn trkačem (technická památka) nebo je voda brána ze studní. Napojeno je 95 % obyvatel
- Systém veřejné kanalizace v obci není; pouze společný septik pro bytovky a budovy občanské vybavenosti. Likvidace odpadních vod je řešena individuálně v septicích nebo žumpách s odvozem na ČOV Liberec nebo na zemědělské pozemky. Výhledově je v ÚP navrhováno vybudování splaškové kanalizace v Hlavici a ČS
- Přes území obce nejsou trasovány nadřazené systémy technické infrastruktury.
- Správní území obce je zásobováno z venkovního vedení VN 35 kV z vývodu Osečná přes sedm stávajících stožárových trafostanic.
- Obec není plynofikována.
- Jako hlavní palivo pro vytápění je využíváno dřevo a uhlí, částečně elektrická energie.
- Jednotlivá sídla jsou připojena k telefonní síti. Územím prochází komunikační kabel armády ČR.

Hospodářská základna

Závěry z hodnocení ekonomického potenciálu obcí SO ORP Liberec (celé hodnocení v příloze E.4).

- Nejvýznamnějšími zaměstnavateli v obci jsou firmy podnikající v oblasti silniční nákladní dopravy.
- Udržení příznivé míry nezaměstnanosti je podmíněno ochotou ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždět za prací. Je proto třeba věnovat pozornost dopravní dostupnosti obce (od roku 2018-2022 pokles registrované nezaměstnanosti)
- Věková struktura se vyznačuje vysokým podílem obyvatelstva v poproduktivním věku. Hrozí stárnutí obyvatelstva a postupný úbytek počtu obyvatel obce. Stárnutí obyvatelstva bude zvyšovat poptávku po sociálních službách.
- Zlepšující se vzdělanostní struktura obyvatelstva, dochází k postupnému poklesu počtu osob pouze se základním vzděláním, naopak počet osob s úplným středoškolským a vysokoškolským vzděláním roste.
- Bytová výstavba v obci je prakticky nulová. Rozvoji bytové výstavby brání chybějící infrastruktura (kanalizace). Individuální bytová výstavba je přitom předpokladem pro zlepšení věkové struktury (pro příchod, popř. setrvání mladých lidí v obci).
- Obec může plnit roli individuálního rekreačního zázemí pro obyvatele měst (Liberec, Mladá Boleslav).

Programové priority rozvoje obce

- Program rozvoje obce 2024-2033
- Úplné znění územního plánu po vydání změny č. 3, která nabyla účinnosti 14. 3. 2023

Záměry na provedení změn v území

Záměry místního významu (vychází z ÚP, dotazníkového šetření)

TYP ZÁMĚRU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS ZÁMĚRU	stav záměru P - přetrvává, R - realizován, * - nový záměr
DOPRAVNÍ		Hlavice	rekonstrukce místních a účelových komunikací (dobrý stav, většina R)	R, P
	USK	Hlavice	Provéřit možnost vymezení nové turistické trasy Údolím Zábrdky (TT3) a napojení z centra Hlavice na tuto trasu (TT4)	P
TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY	UP	Hlavice	návrh - vodovodní řad bez rozlišení v Hlavice, Vápně	R
	UP	Hlavice	návrh - kanalizační stoka bez rozlišení v Hlavici (jen v ÚP)	P
	UP	Hlavice	návrh - čerpací stanice odpadních vod (V část obce)	P
	UP	Hlavice	návrh - čistírna odpadních vod (u bývalého zemědělského areálu v Hlavici)	P
	X	Hlavice	Odkanalizování centra obce (škola, školka, restaurace OÚ, bytové a řadové domy), vybudování MČOV (48EAO) v místě stávajícího septiku	R
OBČANSKÉHO VYBAVENÍ A VEREJNÝCH PROSTRANSTVÍ	X	Hlavice	rekonstrukce školy s areálem a zateplení	R
	X	Hlavice	Přemístění mateřské školy do základní školy, do 1. patra budovy	R
	X	Hlavice	rekonstrukce obecního úřadu, zateplení	R
	R	Hlavice	Vestavba kuchyně a jídelny do ZŠ	R
	OV.248	Hlavice	Stavební úpravy tělocvičny v Hlavici – <i>probíhá realizace</i>	P
ROZVOJOVÝCH PLOCH	UP	Hlavice	návrh - plochy výroby (přestavbové plochy smíšené výroby bez bydlení - Hlavice, plochy smíšené výrobní s bydlením - Vápně)	P
	UP	Hlavice	návrh - plochy OV (plochy tělovýchovy a sportu - lokalita u hřiště, plochy obchodu a služeb - lokalita nad hřištěm)	P
	UP	Hlavice	návrh - vybudovat veřejná prostranství v Hlavici (za hřbitovem, JV část, centrum – změna 2), Vápně	P
	USK	Hlavice	Provéřit u označených zastavitelných ploch zda je řádně zohledněn vztah zastavitelných či přestavbových ploch ke zvýšené hodnotě sídla; v případě potřeby upravit způsob využití, podmínky prostorového uspořádání, nebo stanovit povinnost dodatečného zpracování územní studie nebo regulačního plánu (VUH_6, VUH_7, VUH_8, VUH_9)	P
REKULTIVACE KRAJINY A ÚDRŽBY ZELENĚ	UP	Hlavice	Asanace starého zemědělského areálu – družstvo Borek	P
	X	Hlavice	Asanace bývalé skládky odpadů (stará ekologická zátěž)	R
	UP	Hlavice	vyhlášení registrovaných VKP (alej u OÚ, u hřbitova, alej ve Vápně, alej v Končinách a jiné) – <i>není v ÚP</i>	P
	X	Hlavice	Výsadba aleje mezi Hlavici a Vápnem	R
	USK	Hlavice	opatření na podporu zvýšení specifické zásoby vody v krajině, snížení rizika sucha – návrh vodní nádrže, obnova rybníka (VN74, VN75)	P
	USK	Hlavice	opatření na podporu zvýšení specifické zásoby vody v krajině, snížení rizika sucha – revitalizace, renaturace vodního toku (RV42)	P

Kódovány pouze záměry, které jsou zahrnuty do jevu ostatní záměry (A118) a které zároveň nejsou zaneseny do ÚPD (označení ÚAP – jev A1-117, UP - jev převzatý z ÚPD), X – realizovaný záměr), ÚSK – Územní studie krajiny SO ORP Liberec 2019

Záměry nadmístního významu (vychází z ZÚR a ÚAP LK)

TYP ZÁMĚRU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS ZÁMĚRU	stav záměru P - přetrvává, R - realizován, * - nový
DOPRAVNÍ	D17A	Obec Hlavice	silnice II/272, úsek Osečná - Ralsko (Kuřivody)	P

Problémy k řešení v ÚPD

Závady

TYP ZÁVADY	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
DOPRAVNÍ	HL_ZD_1	Hlavice - místní část Hlavice	nepřehledná křižovatka místních komunikací (realizováno, ale chybí zrcadlo)	A
	HL_ZD_2	Hlavice - místní část Hlavice	nepřehledná křižovatka místních komunikací	N
	HL_ZD_4	Hlavice	špatná dopravní dostupnost (absence železnice, silnice vyšší třídy) a obslužnost veřejnou dopravou (výrazné zlepšení obsluhou autobusy (PID) i o víkendech	A
VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY	HL_ZVI_1	Hlavice, místní část Hlavice	absence kanalizace v místní části Hlavice, návrh MČOV a řadu pro centrum obce (48EAO), vydáno ÚR, jiné řešení než v ÚP (škola a školka není odkanalizována)	A
			vysoký podíl domácností a firem, které jsou vytápěny uhlím	-
VYUŽITÍ ÚZEMÍ	HL_ZVU_1	Hlavice - místní část Hlavice	nevyužívaný zemědělský areál - brownfield, nevzhledný areál na okraji obce (pouze částečné využití pro airsoft)	()
	HL_ZVU_4	Hlavice - místní část Vápno	zchátralý, nedostavěný zemědělský objekt u č. p. 17 ve Vápně	()
URBANI STICKÉ	HL_ZU_1	Hlavice - místní část Hlavice	nástavba kabin pro sportovce potlačující kulturní dominantu obce	N

Vysvětlivky STAV: N – nový problém neřešený v ÚPD, A – problém řešený v ÚP nebo ZÚR, - problém neřešitelný nástroji územního plánování, () problém řešitelný „nepřímo“

Problémy

TYP PROBLÉMU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
VYPLÝVAJÍCÍ Z RURŮ	PR1	obec Hlavice	Dlouhodobý úbytek počtu obyvatel	()
	PR2	obec Hlavice	Nevyhovující věková struktura obyvatel	()
SOCIÁLNÍ	HL_PS_3	obec Hlavice	Nedostatečná péče o seniory a zdravotně postižené (péče v rodinách)	()
BRÁNÍCÍ ROZVOJI OBCE		obec Hlavice	Volné pozemky pro stavbu RD navrhuje nový územní plán, tyto pozemky ale nejsou ve vlastnictví obce (problematické vlastnické vztahy)	-

TYP PROBLÉMU	KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
	USK	obec Hlavice	Zastavěnost údolní nivy (NZ197, NZ226, NZ359, NZ404, NZ437, NZ457, NZ504, NZ512, NZ552, NZ650, NZ694, NZ753, NZ789, NZ861, NZ921, (NZ760, NZ428, NZ695, NZ863, NZ917)), požadavek na zajištění vsakování propustnými povrchy	()

Vysvětlivky STAV: N – nový problém neřešený v ÚPD, A – problém řešený v ÚP nebo ZÚR, - problém neřešitelný nástroji územního plánování, () problém řešitelný „nepřímo“, USK – zdroj dat Územní studie krajiny SO ORP Liberec, zachování kódů

Rizika

KÓD	LOKALIZACE	PODROBNÝ POPIS PROBLÉMU	STAV
USK	Hlavice	Plochy vodní eroze - v obci je 46,29 % ZPF erozně ohroženo.	N
USK	Hlavice - místní část Hlavice	Ohrožení povodněmi - kritický bod přívalových srážek: KB097 (významný)	N

Střety

TYP STŘETU	KÓD	LOKALIZACE	STŘET		STAV
			ZÁMĚR	LIMIT	
ZÁMĚRU S LIMITEM PŘÍRODNÍM	Sz_Lp_188	Hlavice	zastavitelná plocha	ochranné pásmo vodního zdroje	N

Závěrečné vyhodnocení

VYHODNOCENÍ VYVÁŽENOSTI PILÍŘŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ							
KATEGORIE		Z	H	S	DOBŘÝ	ŠPATNÝ	KARTOGRAM
2St	3a	+	-	-	Z	H, S	
5St	-2	+1	-1	-1	+1		
KOMENTÁŘ K VYHODNOCENÍ URÚ Drobná obec v JZ části ORP Liberec je hodnocena kladně pouze v environmentálním pilíři. Stav ŽP je nadprůměrný, příznivě ovlivněn izolovanou polohou bez průmyslového vlivu, negativně se projevuje pouze imise ze spalovacích procesů lokálních topenišť. Biodiverzita je zvýšena přítomností přírodních údolí Mohelky a Zábrdky. Ekologická stabilita ovlivněna existencí zemědělsky obhospodařovaných ploch orné půdy. Hospodářský pilíř je podprůměrný vlivem izolovanosti obce a špatného dopravního spojení. Do obce nevede železnice ani silnice vyšší třídy. Věková struktura obyvatelstva je nepříznivá, pozitivním trendem se naopak ubírá nezaměstnanost a vzdělanostní struktura. Podprůměrně je hodnocen i sociální pilíř a to především z důvodu stárnutí populace, tento stav je kritický a trvale neudržitelný a může znamenat velké sociální problémy. Z důvodu závislosti obce na vyšších centrech osídlení je nutno v budoucnu věnovat pozornost zlepšení dopravní dostupnosti.							

Použité podklady

1. Ekonomický pilíř pro ÚAP SO ORP Liberec (8/2024)
2. databáze ÚAP Liberec
3. ÚAP Libereckého kraje 2013, 2015, 2017, 2021
4. Městská a obecní statistika, ČSÚ: <http://www.czso.cz>
5. Portál České geologické služby: <http://www.geologicke-mapy.cz/regiony/>

FOTODOKUMENTACE – HODNOTY V OBCI

1. Kostel sv. Linharta s areálem v Hlavici, kult. památka
2. Kaple se zvoničkou ve Vápně
3. Socha sv. Linharta s plopostavami koně býka ovce a kozy (kolem roku 1740)
4. Zástavba v členité krajině, Hlavice
5. Sýpka v Hlavici
6. Socha sv. Jana Nepomuckého, kult. památka
7. Kovový kříž s empýrovými prvky a reliéfem Pany Marie Bolestné z roku 1841, kulturní památka
8. Socha Panny Marie v Lesnovku, kult. památka

FOTODOKUMENTACE – HODNOTY V OBCI

1.
Oboustranné
stromořadí mohutných
lip ve Vápně

2.
Vkusně
zrekonstruovaný
roubený dům
s lomenicí ve Vápně č.
p. 41

3.
Poloroubený dům
s pavlačí a lomenicí
spojený se stodolou,
Vápno č. p. 37

4.
Poloroubený dům
s podstávkou a
lomenicí v Lesnovku

FOTODOKUMENTACE – PROBLÉMY V OBCI

1.
Nevyužívaný
zemědělský areál na
okraji Hlavice -
brownfield

2.
Zchátralý,
nedostavěný
zemědělský objekt u
č. p. 17 ve Vápně